بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/460
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: [illegible] ޓޫރިސް ސަރވިސް (ޕްރައިވެޓް)
- އިސްތިއުނާފުގެ ދެކޮޅު ފަރާތް: އަޙްމަދު އަސްލަމް، [illegible]، ޅ. ހިންނަވަރު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެގްރީމެންޓާ ޚިލާފުވުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޡްހަރު
ފަނޑިޔާރު ސުޢައިބް ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

ނިމުން ތާރީޚު: 18 ޛުލްޤަޢިދާ 1442 / 28 ޖޫން 2021

ހައިކޯޓަށް ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

17 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441

16 ނޮވެމްބަރު 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާ
- ނިންމި ކޯޓު: ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ބާވަތް: [illegible] ނިކާހުވުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 25 ނޮވެމްބަރު 2018
- ނިމުނު ތާރީޚު: 04 ޖަނަވަރީ 2019

[illegible] (މި [illegible]

[illegible])

ޤަޟިއްޔާގެ ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް (ދައުލަތް) ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެ މަސްއަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތަކީ ލ. ހިންނަވަރު، ހިތް، އަޙްމަދު އަސްލަމް (ދރއ. ކާޑު ނަންބަރު A027515) އެވެ.

ޤަޟިއްޔާގެ ފަސްމަންޒަރު

2. ލ. ހިންނަވަރު ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ އެ ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނާއި ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ލ. ހިންނަވަރު ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުގެ [illegible]، "މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް" އާއި "[illegible]" އާ ދެމެދު 20 ޖުލައި 2017 ތާރީޚުގައި އެއްބަސްވުމެއް ވެފައިވެއެވެ.[1]

3. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ދިން [illegible] ގެއްލިފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް، އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، އެއްބަސްވުން ބާތިލުކުރުމުގެ ނޯޓިސް 17 ޑިސެންބަރު 2018 ދުވަހު [illegible] އަށް ދީ، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން އެއްބަސްވުން ބާތިލުކޮށްފައިވެއެވެ.[2]

---

[1] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 171-H3(PU)/AO/2017/74 (20 ޖުލައި 2017) އެއްބަސްވުން.

[2] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 171-H3/PRN/2017/2286 (18 ޑިސެންބަރު 2017) ސިޓީ.

4. އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކޮށްދެވޭނީ އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ޢަމަލް [illegible]، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް [illegible] [illegible] ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅައެވެ.[3]

5. އެ މައްސަލަ އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލައި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދީ މައްސަލަ ނިންމާފައިވެއެވެ.

6. އެ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހިގެން ދައުލަތުން އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވައެވެ. މިއީ [illegible] ބެލި އިސްތިއުނާފު ޤަޟިއްޔާއެވެ.

ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ޙުކުމް

7. ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.[4]

> "[illegible]، ދަޢުވާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ލ.ހިންނަވަރު / [illegible]، [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާ ދެމެދު ލ.ހިންނަވަރު ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ލ.ހިންނަވަރު ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު: 171-H3(PU)/AG/2017/74 އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ޚިލާފަށް އެއްބަސްވުން [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލު މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible]

---

[3] ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ.

[4] ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް.

އަސްލާއި ހުށަހެޅި މި މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅުނު، ޓ.ބިލްނަންބަރު ޕޮލިސް ސްޓޭޓްމަންޓުގައި މަސައްކަތްކުރާ އެ ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނާއި ކުރިން ބައްދަލުކުރި ޓ.ބިލްނަންބަރު ޕޮލިސް ސްޓޭޓްމަންޓުގެ ހުށަހެޅި ދަރަނި ގެންދާ މުދަލުން ކުރުން ހަމަޖެއްސުމުގެ ނިޔަތުން " މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް" އާއި ޓ.ބިލްނަންބަރު "ދަރަޖަ ކާޑު" ދޫކުރި ފައިލް ނަންބަރު: 171-H3(PU)/AG/2017/74 އެއްބަސްވުން ޝަރީޢަތުގައި ހިފެހެއްޓި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު:- 2016/HC-A/182 ގެ ނިޔާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތަކުން ކަންކަމުގެ (ހ) ވަނަ ނުކުތާއިން ދިރާސާކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުން ފަދަ ސަބަބުގެ މައްސަލަ ނިންމާފައި އެ އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގޭން ގޮތުގައި ދައުލަތަށް ފައިދާގެ މައްސަލަ އެއް އިޖުރާއަށް ގެއްލުންދިނުމަށް ދައުލަތުގެ ފައިސާ "ދައުލަތަށް" މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން މަސައްކަތް ސަރުކާރުގެ ފައިސާއިން ދައުލަތަށް ފައިދާ އެއްބަސްވުން ސާބިތުކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގައި ގެއްލުން ދައުލަތަށް ފައިދާ އެކަށައަޅާ ޖުމްލަ: - 1041360/-ރ (އެއްމިލިއަން ސާޅީސް އެއްހާސް ތިންސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) ދައުލަތަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފައިދާއަށް ދައުލަތަށް ފައިސާ ދައުލަތުގެ ޚަޒާނާއަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިން، ދަރަޖަ ކާރުން ލިބިދިނުމުގެ ގެއްލުން ދިނުމުން 04 ޖުލައި 2019 ވަނަ ދުވަހު ހުކުމެއް ކަނޑައަޅާ ޖަލަށް އަހަރާ ޓ.ބިލްނަންބަރު ޖިނާއީ ޤާނޫނު ކުރިން ދައުލަތަށް ގޮސް ދިނުމަށް 06(ހައެއް) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި -/1041360ރ (އެއްމިލިއަން ސާޅީސް އެއްހާސް ތިންސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) ދައުލަތަށް ދައްކައި ނިންމުމަށް ދައުލަތަށް، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ މައްސަލަ އެންގުމަށް ހުކުމްކުރައްވާފައެވެ."

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

8. ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޝަރީޢަތުގެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ގެ ސަބަބުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް (ދައުލަތް) ގެ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކަށް ބަލާ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ ރަސްމީގޮތުގައި ވާގޮތަށް ފާހަގަކޮށްލަމެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތައް ތިރީގައި ބަޔާންކުރަމެވެ.

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާ އަކީ:** ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އާއި ޅ.ހިންނަވަރު، [illegible] [illegible] [illegible] އާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުން [illegible] ފަރާތުން [illegible] އެ އެއްބަސްވުން ވުޖޫދުވި ސަބަބުގެ މައްޗަށް [illegible]، [illegible] [illegible] އެ އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/182 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.
- **ދެވަނަ ނުކުތާ އަކީ:** [illegible] [illegible] ސަބަބުން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/32 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible]، ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ޖުމްލަ -/1041360ރ (އެއްމިލިއަން ސާޅީސް އެއްހާސް ތިންސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-

A/32 ޤަޟިއްޔާގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްވާތީ، އެ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފު ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާތަކެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާމެދު ދައުލަތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާސާ

9. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބުނެފައިވަނީ، އަޙްމަދު އަސްލަމްއާ ކޮލިންސް ޓޫރިސް ސަރވިސްއާ މެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުން [illegible] އަޙްމަދު އަސްލަމް އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވެގެން ނޫންކަމަށެވެ. އަދި އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] އެހެން [illegible] ގުޅިގެން އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކަމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނޫން ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ދަށުކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/182 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ވަކި [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލަށް [illegible] [illegible]. އަދި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު [illegible]، ގެއްލުން [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/32 ޤަޟިއްޔާގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުން [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީ، އަޙްމަދު އަސްލަމް [illegible] [illegible].

10. ޖަވާބުގައި އަޙްމަދު އަސްލަމްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބުނެފައިވަނީ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރި ފަހަރިން އެއްބަސްވުން ސޮއިކޮށްފައިވަނީ އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުންކަމަށް [illegible] ނަމަވެސް އާންމު އުސޫލުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު [illegible] ޖެހޭކަމަށެވެ. އަދި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ވިޔަ ކަންކަމަކީ އެއްބަސްވުމުގައިވާ އެހެންކަމުން [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ދަމަހައްޓަން ބޭނުން ނުވާކަމަށެވެ.

"އަރިޖޯރީ ކާރު" އަކީ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްތޯ؟

11. އަރިޖޯރީ ކާރު އަކީ އަޙްމަދު އަސްލަމްގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ އަމިއްލަ ވިޔަފާރިއެއްކަން [illegible] (Sole proprietorship) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީ [illegible] (ނަންބަރު SP-3454/2015) އެން [illegible] އެނގެއެވެ.

12. ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2014 (އަމިއްލަ ފަރުދުންގެ ވިޔަފާރީގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެ ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "އަމިއްލަ ވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރިޔާކަމުގައި" ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އެކަކުގެ ނަމުގައި އަމިއްލަ ވިޔަފާރިއެއް ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވޭ ވިޔަފާރިއެކެވެ. އަދި ފަރުދީ ވިޔަފާރީގެ ނަމުން ކުރާ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ޒިންމާ ނަގަންޖެހޭ ފަރާތަކީ އެ ވިޔަފާރިއެއް އޭނާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރާ މަސްއޫލުވެރި ފަރާތެއްކަން އެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮތުމުން އަމިއްލަ ފަރުދުންގެ ވިޔަފާރި އަކީ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް ނޫންކަން އެނގެއެވެ. ވީމާ، އަރިޖޯރީ ކާރު އިން ކުރާ މުޢާމަލާތްތަކާ ގުޅިގެން ޤާނޫނީގޮތުން ނަގަންޖެހޭ ފަރާތަކީ އަޙްމަދު އަސްލަމް ކަން އެނގެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ސަމާލުކަން ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި

13. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެއްބަސްވުން ބާތިލުކޮށްދިނުމަށް ދަޢުވާކުރުމުން ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/182 ޤަޟިއްޔާގައި އެގްރީމެންޓް ބާތިލުކުރުމަށްޓަކައި އެގްރީމެންޓްގައި ވަކި ގޮތަކަށް ބުނެފައިވާނަމަ އެ ގޮތަކަށް އެގްރީމެންޓް ބާތިލުކުރެވޭނީކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއަށް ސަމާލުކަން ރިޢާޔަތްކުރިއިރު އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

13.1 ށ. ހިންނަވަރު ޓްރިޕް ސްޕީޑްބޯޓުގައި މަސައްކަތްކުރާ އެ ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނާއި ކުރޫގެ ތަރުތީބުގައި ށ. ހިންނަވަރު ޓްރިޕް ސްޕީޑްބޯޓުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެންދާ ދިނުމުން ކަމަށް ހަމަޖައްސާފައިވާކަމަށް، "ފާސްޓް ޓްރިޕް ސަރވިސް" އާއި "އަލިޖާރީ ކޯލް" އާ ދެމެދު 20 ޖޫން 2017 ގައި ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.[5]

ހ. "...އަދި މަސައްކަތު ބަދަލުގައި ފަރާތް މަސައްކަތުން ވަކިކުރެން މަސައްކަތު ބަދަލުގައި ފައިސާ ދޫކުރެވޭނީ 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ނޯޓިސްއާއި މަސައްކަތު ބަދަލުގައި ފައިސާ ދިނުމަށްފަހު އެފަރާތް ވަކިކުރެވިދާނެއެވެ."

ށ. "ދެފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެ ދިގުމުން މަސައްކަތުގައި ބަދަލުގައި ފައިސާ ކޮންމެ ކަމަކަށް ށ. ހިންނަވަރު ޓްރިޕް ސްޕީޑްބޯޓު ކަނޑައަޅާ މުއްދަތުގައި މަސައްކަތުގައި ބަދަލުގައި ފައިސާ އެކަމެއް އިސްތިހާރު ނުކުތާދިނަމަ، މިއެއްބަސްވުން ބާތިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މަސައްކަތު ބަދަލުގައި ފައިސާ ލިބިގެންވެއެވެ..."

---

[5] ފާސްޓް ޓްރިޕް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 171-H3(PU)/AO/2017/74 (20 ޖޫން 2017) އެއްބަސްވުން

މި ދެ މާއްދާގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، އެ މަސައްކަތް ހަވާލުވި ފަރާތުގައިވާ [illegible] ނަމޫނާ އެ މަސައްކަތުން [illegible] [illegible] ބޭނުންވެއްޖެނަމަ ފޮރެންސިކް ޕޯލިސް ސަރވިސް އިން [illegible] [illegible] [illegible] އެވެ. އެގޮތުން ފޮރެންސިކް ޕޯލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން މި މާއްދާ [illegible] [illegible] ސަފްހާ 1 (އެކެއް) ވަސްފުވަނު ހިމެނޭ [illegible] ނަމޫނާ އެއް [illegible]. މި މާއްދާގެ ދަށުން ފޮރެންސިކް ޕޯލިސް ސަރވިސް އަށް އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] ނަމޫނާ އިން އެއްބަސްވުމާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެވެ. މިއީ [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގައިވާ [illegible] [illegible] މަސައްކަތް ހަވާލުވި ފަރާތުން [illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މާއްދާއެކެވެ. އެގޮތުން 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] ވަކި [illegible] [illegible] [illegible] އެވެ.

13.2. ފޮރެންސިކް ޕޯލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން "[illegible] ނަމޫނާ" އަށް 18 ޑިސެމްބަރު 2017 ތާރީޚުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][6]

"...[illegible] [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible]، [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]..."

[illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] ފޮރެންސިކް ޕޯލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން [illegible] ނަމޫނާ އަށް [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible]

---

[6] ފޮރެންސިކް ޕޯލިސް ސަރވިސްގެ ރިޕޯޓު 171-H3/PRN/2017/2286 (18 ޑިސެމްބަރު 2017) ސަފްހާ.

އެނގެއެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރކިއުލަރގެ [illegible]، ސަރކިއުލަރުން އަންވަރު
އަސްލަމްގެ ފަރާތުން ހާސިލުވި ފައިދާ ހުރި ސުވާލެއްގެ ޖަވާބުގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް
ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުން އެއްބަސްވުން ބާޠިލްކޮށްފައިވަނީ ރަނގަޅަށް ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. އިސްވެ
ބަޔާންކުރެވުނު ފަދައިން، އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް
ސަރވިސް އިން އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް ގެންނަން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި އަމަލުކުރަންވާނީ
ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ
ފަރާތުން "[illegible]" އަށް 1 މަސްދުވަހުގެ ނޯޓިސް ދީފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން
އެއްބަސްވުން ބާޠިލްކޮށްފައިވަނީ އެއްބަސްވުމުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތަށެވެ. ޤާނޫނު
ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ބަލާއިރު، ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ބައިވެރިން
އަމަލުކުރަންޖެހޭ ކޮންޓްރެކްޓާ އެއްގޮތަށް ކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން ކޮންޓްރެކްޓުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާގައި އެއްގޮތަށް އެއްބަސްވުން ބާޠިލްކުރުމަކީ ކޮންޓްރެކްޓާ ޚިލާފުކަމެއް
ކަމަށް ބެލޭނެ ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތެވެ.

13.3. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ބުނެވުނު އެއްބަސްވުން ބާޠިލްކޮށްފައިވަނީ
އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އެނގެން އޮތުމުން، އެއްބަސްވުން ބާޠިލްކުރުމާ ގުޅޭ
ގޮތުން ދަށު ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވަނީ ރަނގަޅަށް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

14. އިސްތިއުނާފު ދެވަނަ ނުކުތާގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ދަށު ކޯޓުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި
ޖުމްލަ -/1041360ރ. (އެއްމިލިއަން ސާޅީސް އެއްހާސް ތިންސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ) މޯލްޑިވްސް
ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތަށް ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/32 ޤަޟިއްޔާގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލާ ގުޅޭގޮތުން
ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަށާއި، އެ ނިންމެވުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ

(ނ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދިމާވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ދިރާސާކުރުމުގައި ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅަ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ސަފީހާއެއްގެ ދިޔައަށްކުރިއިރު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ފަރާތުން އެއްބަސްވުން ޓްރާންސްފަރކޮށްފައި އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށްކަމަށް ޓްރާންސްފަރކޮށްފައިވެއެވެ. ވީމާ، އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފަށް އެއްބަސްވުން ޓްރާންސްފަރކޮށްފައިވާކަމަށް ބެލެ އެކަމުގެ ސަބަބުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަދަބު އަސާސްތަކުން ނަގައިދޭނެ ގޮތްތަކުގެ ބަދަލުގައި އެއްގޮތްކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. އެހެންކަމުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ގުޅުންހުރި ހަމަޖެހިފައިވާ މި ނުކުތާއަށް ރިޢާޔަތްކުރާ ގެއްލުން ވަޒަންކުރުމާ ގުޅުންހުރި ސަފީހާއެއްގެ ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

15. ވީމާ، ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް (ދައުލަތް) ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުން، އެ ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން ބަދަލު ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެކެމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާގެ ރައުޔު:

16. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމްގެ ރައުޔު:

17. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

18. މި މައްސަލަ ނިންމުމަށްޓަކައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަންގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ އަޑުއަހާ އަސްތަވުމުގެ ފަރާތުން ބަދަލުގައި ހަމަޖެއްސެވުމާ ފަރާތަށް ފޯރުވުން ޗިޓުގެ ނަންބަރު 95-B11/CHT/2021/3596 (26 ޖޫން 2021) ލިޔުން ހުށަހެޅުމުގެ އަމުރު ނެރުއްވުން، މަސްދޫރު އުޖޫރަތު ނުލައި އެހީތެރިވުން ލިޔުން ހުށަހެޅުއްވައިދިނުމަށް، މި މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުގެ ޤައިދު ހުށަހެޅުއްވައެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްލާމް ޝަރީޢަތާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ބިނާކުރެވިފައި ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކުރުން، ފާރިއުގެ ހިންގަވާފައިވާ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/G1C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލުކޮށް، މިގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ   ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު   ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު